

# INFORMACIJE

Leto / jaro 18, št. / n-ro 2

# INFORMOJ

april / aprilo 2013

Uvodnik

Frontartikolo

Tej številki Informacij / Informoj želimo posebej veliko pozornosti bralk in bralcev, čeprav je vsebina kot običajno v tem delu leta posvečena predvsem obveznim dejavnostim in sklepom organov naših organizacij. Izreden dogodek, pravi mejnik stoletne zgodovine esperantskega gibanja v Sloveniji, je pristop dveh regionalnih organizacij k ZES. Izpolnjeni potrebni obojestranski formalni pogoji ter želja po sodelovanju in krepljenju dejavnosti sta obrodila prve sadove. Upamo, da se bo ta težnja razvoja nadaljevala in se bo tudi pri nas esperantsko gibanje končno le zavitielo preko nevidne, a visoke ovire sebičnosti in zamerljivosti v naših glavah. *IO ZES*

Iz dejavnosti ZES

El la agado de SIEL

## Zapisnik

redne letne skupščine ZES, ki je bila 16. marca 2013 v Ljubljani

**Prisotni:** Meta Duhovnik, Ana Ferrer Zadravec, Janez Jug, Ostoj Kristan, Tomaž Longyka, Jernej Lindič, Anton Mihelič, Reneja Mihelič, Jovan Mirković, Christian Moe, Nika Rožej, Peter Simonišek (KDFB Dobova), Simon Urh, Anka Vozlič, Janez Zadravec, Vinko Zalezina, Svoboden Zlatnar.

**Opravičili so se:** Mira Lipičar, Sonja Sardoč, Stanka Zlatnar.



Tokrat je za zapisnik skrbel Tomaž Longyka

### Dnevni red:

1. Ugotovitev sklepčnosti
2. Izvolitev organov skupščine (delovnega predsedstva, zapisnikarja in dveh overiteljev zapisnika)
3. Sprejem kolektivnih članov
4. Poročilo o delu, finančno poročilo in poročilo Nadzornega odbora
5. Razprava o prihodnosti esperantskega gibanja v Sloveniji
6. Program dela za leto 2013
7. Razno

### K 1. točki

Ob 10.30 skupščina ni bila sklepčna, ker ni bila prisotna najmanj polovica članov, zato se je seja začela ob 11.00, ker je bilo navzočih več kot 10 članov.



Predsednika Nika Rožej in Janez Jug med sejo

### K 2. točki

Predsednik Janez Jug je pozdravil prisotne, ugotovil, da je skupščina sklepčna, in predlagal organe skupščine: Niko Rožej za predsednico delovnega predsedstva, Jerneja Lindiča in Vinka Zalezino za člana delovnega predsedstva, Tomaža Longyka za zapisnikarja ter Ano Ferrer Zadravec in Meto Duhovnik za overiteljici zapisnika. Predlagani so bili soglasno izvoljeni in skupščino je naprej vodila Nika Rožej.

### K 3. točki

Predsednik Janez Jug je pojasnil, da sta pristopni izjavi za kolektivnega člana poslala Kulturno društvo »Franc Bogovič« Dobova in ETD Ljubljana.

**Sklep 3.1:** Skupščina sprejema pristopno izjavo kolektivnega člana Kulturno društvo »Franc Bogovič« Dobova.

Sklep 3.2: Skupščina sprejema pristopno izjavo kolektivnega člana Esperantsko turistično društvo Ljubljana.

Sklep 3.3: Zastopnik kolektivnega člana, ki je tudi individualni član ZES, ima en glas.

Sklep 3.4: Članarina za vsakega zastopnika kolektivnega člana znaša 12 € letno.

#### K 4. točki

Poročilo o delu je predstavil predsednik Janez Jug, finančno poročilo Ostoj Kristan, poročilo Nadzornega odbora pa Janez Zadravec. Po razpravi je skupščina sprejela naslednje skele:

Sklep 4.1: Skupščina sprejema poročilo o delu, finančno poročilo in poročilo Nadzornega odbora.

#### K 5. točki

Ostoj Kristan je pojasnil povzetek razprave o prihodnosti esperantskega gibanja v Sloveniji, ki je potekala po elektronski pošti. Skupščina je nato sprejela

Sklep 5.1: Organizira se enodnevni posvet o prihodnosti esperantskega gibanja v Sloveniji.

#### K 6. točki

Predsednik Janez Jug je predstavil predlog programa dela za leto 2013. Po razpravi je skupščina sprejela

Sklep 6.1: Skupščina sprejema programa dela za leto 2013 in pooblašča Izvršni odbor, da ga dopolni.

#### K 7. točki

Pod točko razno je skupščina sprejela

Sklep 7.1: Predstavnik ZES v odboru Svetovnega esperantskega združenja (komitatano A) za obdobje 2013-2016 je Janez Jug.

Sklep 7.2: Izvršni odbor pripravi utemeljen predlog v zvezi z včlanitvijo ZES v Evropsko esperantsko unijo.

Skupščina se je končala ob 12.30.

Delovna predsednica:	Zapisnikar:	Overiteljici:
Nika Rožej	Tomaž Longyka	Ana Ferrer Zadravec
		Meta Duhovnik

Priloge:

1. Poročilo o delu
2. Finančno poročilo
3. Poročilo nadzornega odbora
4. Povzetek razprave o prihodnosti E-gibanja v Sloveniji
5. Program dela za leto 2013

## Poročilo o delu v letu 2012

### Organizacijske zadeve

Redna letna skupščina je bila 17. 3. 2012. Sprejela je 17 dopolnitev in sprememb statuta, ki zdaj omogoča kolektivno članstvo, in izvolila nove organe za obdobje 2012-2014.

Izvršni odbor je imel 9 sej (17. 1., 21. 1., 6. 3., 17. 3., 8. 5., 29. 5., 18. 6., 6. 9. in 12. 12.) od 4 načrtovanih.

Sestankov članov vsako prvo sredo in vsaka dva meseca ob sobotah ni bilo.

Komisije za pouk, obveščanje in jezikovno politiko niso bile ustanovljene.

Julija smo preselili arhiv in knjižnico iz garaže na Pokopališki 31 začasno na Štefanovo 9, kjer smo ga avgusta pregledali, izločili uničeno in odvečno gradivo, knjige za prodajo prenesli v omaro na Štefanovi 9, knjižnico v hišo Tomaža Longyke in arhiv na Grablovičeve 28. Pri tem so veliko prostovoljnih delovnih ur opravili člani Janez Jug, Janez Zadravec, Ana Ferrer Zadravec, Ostoj Kristan in Tomaž Longyka.



Pobiranje članarine in priprave na seji

### Obveščanje

Izšle so štiri številke biltena Informacije / Informoj v obsegu 28 strani, ki jih je uredil Ostoj Kristan.

Na spletisku [www.esperanto.si](http://www.esperanto.si) je Janez Jug objavil 16 novic v slovenščini in 6 v esperantu.

Po elektronski pošti so bile razposlane z okrožnicami dve številki biltena Informacije / Informoj, vabila in druga obvestila na 30 naslovov (tudi esperantistov, ki niso člani ZES). S klasično pošto je bilo obveščanih 32 članov in članic.

Člani ZES so pošiljali sporočilo članom poštnega seznama Slovenaj esperantisto pr Yahoo groups.

Dopolnjevanje Wikipedije. Janez Jug je dopolnil 4 članke v esperantski in 3 v slovenski wikipediji.

Informativne zgibanke o esperantu niso bile pripravljene, ker ni bilo potrebe.

## Pouk

Na spletišču lernu.net je najnujnejše prevode v slovenčino opravil Janez Jug. Ostoj Kristan je končal osnovni tečaj in pripravil seznam napak.

Oktobra je v Brežicah začel delovati študijski krožek »Esperantska klepetalnica«, ki ga je organiziral in vodil Anton Mihelič. Krožek sta 6. decembra obiskala Janez Jug in Ostoj Kristan, 12. decembra pa Vinko Ošlak.

## Založništvo

Potekala je občasna prodaja literature iz zaloge ZES.

## Prireditve

16. konference Alpe – Jadran od 9. do 12. 5. sta se udeležili Fani Rižnar in Nika Rožej.

Na prireditvi Četrtna skupnost Ljubljana Center Dan soseda 31. maja so Nika Rožej, Ostoj Kristan in Janez Jug na stojnici predstavljeni esperanto in prodajali knjige.

Proslave ob 100-letnici smrti Antona Aškerca 15. 6. v Ljubljano so se udeležili Tomaž Longyka, Nika Rožej in Janez Jug.

Otrokom na počitniškem varstvu sta Ana Ferrer Zadravec in Nika Rožej 4. 7. predstavili esperanto.

Srečanja na Tromeji v nedeljo 9. septembra se je udeležilo 6 esperantistov iz 4 držav.

Na dnevnu četrtno skupnost Ljubljana Center nismo sodelovali, ker so spremenili program.

Proslave ob Zamenhofovem dnevu 15. decembra 2012 se je udeležilo 10 oseb. Na njej smo sprejeli izjavo o jezikovni politiki v Sloveniji.

## Mednarodno sodelovanje

Sodelovanje z UEA: normalni stiki, plačana članarina, naročilo knjige.

Sodelovanje z esperantskimi organizacijami sosednjih držav.

Zdenka Rojc se je januarja in februarja udeležila štiritedenskih tečajev na esperantskem otoku na Kitajskem.

Ljubljana, 16. 3. 2013 Predsednik: mag. Janez Jug

## Poročilo o finančnem poslovanju in pojasnila k računovodskim izkazom za leto 2012

### Računovodske usmeritve

- Združenje za esperanto Slovenije (v nadaljevanju: ZES) izpolnjuje vse tri zakonske pogoje (Zdru-1, 26. člen) za enostavno knjigovodstvo, vendar se je odločilo za prilagojeno dvostavno knjigovodstvo zaradi večje preglednosti in lažje kontrole pravilnosti knjiženja. Uporabljeni so usmeritve in navodila SRS 33. ZES uporablja prilagojen kontni načrt na podlagi kontnega okvira za dru-

štva in invalidske organizacije (Uradni list RS, št. 22/07).

- ZES ni zavezan k reviziji računovodskih izkazov (Zdru-1, 27. člen). Prav tako ZES ni zavezanc za DDV zaradi majhnega obsega prometa. V letu 2012 ZES ni ustvaril dobička iz pridobitnih dejavnosti.
- Premoženje ZES sestavlja denarna sredstva v blagajni, računu pri Svetovni esperantski zvezi (UEA) in na transakcijskem računu pri NLB ter zaloga strokovnih knjig (25 naslovov). Knjige v zalogi se vodijo po stroškovni oz. ocenjeni vrednosti, ki ni višja od njihove iztržljive vrednosti. Prodajna cena knjig pa se prilagaja povpraševanju oziroma konkurenči. Vsaka postavka zalog ima svoj evidenčni list za materialno knjigovodstvo.
- Prihodki ZES izvirajo iz članarine, prispevkov in donacij fizičnih oseb ter prodaje zalog knjig.
- Članarine niso obravnavane kot terjatve, ampak kot prilivi ob plačilu.
- ZES nima zaposlenih ali honorarnih sodelavcev. Vse delo v ZES se opravlja na prostovoljni osnovi.

### Pomembnejši dogodki

- V primerjavi s predhodnim obdobjem ni bilo temeljnih sprememb pri računovodenju in računovodskem poročanju.
- ZES nima ob koncu poslovnega obdobja kratkoročnih terjatev do kupcev in obveznosti do dobaviteljev.
- Evidentiranje članstva je pomembno tudi zaradi prihodkov iz članarine. Stanje števila članov glede na vplačane članarine za leta 2010 do 2012 je 36 (predpostavka o članstvu na podlagi plačane članarine v zadnjih treh letih), evidentiranih je še 22 neaktivnih članov. Zaradi uveljavljanja novega statuta ZES se bo v letu 2013 struktura članov ZES spremenila, na območjih pridruženih esperantskih organizacij bodo nekateri naši člani evidentirani le kot člani območnih organizacij. Drugih potencialnih individualnih članov ZES pa je še kakih 30 do 50, poleg tega pa še 3 do 5 kolektivnih članov.

### Izkaz poslovnega izida

- Celotni odhodki so v primerjavi s predhodnim letom nekoliko manjši predvsem zaradi manjših stroškov prodanih zalog knjig. Največja postavka odhodkov so bili stroški selitve arhiva.
- Celotni prihodki so bili v letu 2012 skoraj enaki kot v predhodnem letu. Zmanjšanje je pomembno pri članarini in prodaji zaloge knjig, povečani pa

- so drugi prihodki zaradi aktiviranja novih zalog knjig, ki smo jih našli pri selitvi arhiva.
- Združenje za esperanto Slovenije je imelo v obdobju od 1.1.2012 do 31.12.2012 presežek prihodkov nad odhodki v višini 132,23 EUR.

### Bilanca stanja

- Sredstva ZES na dan 31.12.2012 sestavljajo denarna sredstva v blagajni, na računu pri UEA in na transakcijskem računu v višini 938,49 EUR ter zaloga knjig v vrednosti 2.687,49 EUR.
- Društveni sklad je znašal 3.625,98 EUR.

Ljubljana, 16. marca 2013

mag. Ostoj Kristan

## Program dela za leto 2013

### Organizacijske zadeve

- Redna letna skupščina (marec).
- Seje Izvršnega odbora (najmanj 4 seje).
- Občasni sestanki članov ob sobotah (urejanje arhiva, tematske razprave).
- Sestanki članov vsako prvo sredo v mesecu.
- Pridobitev statusa društva v javnem interesu.
- Podpora esperantskim organizacijam v Sloveniji in sodelovanje z njimi.
- Pridobivanje nekdanjih in novih članov združenja ter kolektivnih članov.
- Izvajanje administrativnih nalog (poročila, računovodstvo, davčna prijava, evidence, arhiviranje, urejanje arhiva).
- Ustanovitev Komisije za pouk, Komisije za obveščanje in Komisije za jezikovno politiko.

### Obveščanje

- Izdajanje biltena *Informacije / Informoj* (4 številke).
- Vzdrževanje spletišča *esperanto.si*.
- Popravljanje in dopolnjevanje vsebin o esperantu v slovenski wikipediji in vsebin o Sloveniji v esperantski wikipediji.
- Priprava informativnega gradiva o esperantu v elektronski in tiskani obliki.
- Obveščanje članov po elektronski in klasični pošti.

### Pouk esperanta

- Vzdrževanje slovenčine na spletišču lernu.net.
- Sodelovanje z ETD pri organiziraju tečaja esperanta za izpit.

### Raziskovanje

- Raziskovanje zgodovine esperanta v Sloveniji in predstavitev najdb.
- Proučevanje jezikovne politike.

### Založništvo in prodaja knjig

Izdaja esperantskega prevoda izbranih pesmi Srečka Kosovela (prevajalec Vinko Ošlak).

Sodelovanje pri izdaji esperantskega prevoda Butalcev (prevajalec Janez Zadravec).

Priprava na izdajo knjige za otroke.

Priprava kataloga razpoložljive literature na spletušču.

### Sodelovanje s Četrtno skupnostjo Ljubljana Center

Dan soseda, stojnica na Taboru (maj).

Predstavitev esperanta otrokom na počitniškem varstvu (julij).

Dan Četrtnne skupnosti Ljubljana Center (oktober).

### Prireditve

17. esperantska konferenca Alpe-Jadran v Izoli (1. do 2. junija 2013).

Srečanje na tromeji na Peči (september).

Sodelovanje na proslavi ob 100-letnici rojstva Toneta Logarja v Ilirske Bistrici (19. septembra 2013).

Proslava ob Zamenhofovem dnevu (december).

### Mednarodno sodelovanje

Sodelovanje z UEA in EEU.

Sodelovanje z esperantskimi organizacijami sosednjih držav.

Udeležba na kongresih, srečanjih itd.



V odmoru med zborom ETD in skupščino ZES

### Urejanje arhiva

V soboto 20. aprila smo se Janez Jug, Janez Zadravec in Ostoj Kristan lotili še ene od nalog letnega programa dela ZES. Ob selitvi arhiva na Grablovičeve ni bilo časa za urejanje polic v skladišču, niti za pregled vsebine množice škatel. Nekatere škatle in njihova vsebina so bile načete od vlage in umazane, prostora na policah pa skoraj ni več ostalo. Zato smo to soboto namenili grobemu pospravljanju: zamenjavi najbolj poškodo-

vanih škatal, izločanju nepotrebnih dvojnikov in zastarelega gradiva ter razmeščanju škatal po vsebini (zaloge knjig za prodajo, knjige za strokovno knjižnico, finančna dokumentacija, administrativni arhiv, spominki in podobno).

Pri prelaganju gradiva smo nehote naleteli na predmete, ki so nas spomnili na pretekle dogodke, na katere smo že skoraj čisto pozabili. Treba je bilo kar nekaj samodiscipline, da se nismo izgubili v obujanju spominov. Zaloge knjig in njihovo vrednost bomo precej povečali, verjetno pa se bo najbolj razširil seznam esperantske literature v strokovni knjižnici.

Po treh urah dela so bili učinki pospravljanja že opazni. Občutek zaprašenosti se je v skladišču zmanjšal, na policah so nastali prazni prostori, preglednost se je povečala. Morda bo potrebno še eno splošno pospravljanje, potem pa bo arhiv primeren za podrobnejše pregledovanje, inventuro zalog in dopolnjevanje z deli arhivskega gradiva, ki so še po raznih lokacijah. Potrebovali bomo še kar nekaj primernih škatal in fasciklov, pa tudi pridnih rok, mar ne?. O.K.

Iz dejavnosti ETD

El la agado de ETS

### Zapisnik

rednega občnega zbora ETD Ljubljana, ki je bil v soboto, 16. marca 2013, ob 9.00 v Ljubljani, Štefanova 11.

**Prisotni:** Ana Ferrer Zadravec, Anka Vozlič, Christian Moe, Janez Jug, Janez Zadravec, Jernej Lindič, Meta Duhovnik, Nika Rožej, Ostoj Kristan, Simon Urh, Slobodan Zlatnar in Tomaž Longyka.

#### Dnevni red:

1. Ugotovitev sklepčnosti in izvolitev organov občnega zbora
2. Poročilo o delu, finančno poročilo in poročilo Nadzornega odbora
3. Razprava o poročilih
4. Program dela v letu 2013
5. Kolektivno članstvo v ZES in določitev zastopnikov v ZES
6. Razno

**K 1. točki:** Redni občni zbor je pozdravila predsednica Nika Rožej, ugotovila da smo sklepčni in predlagala kandidate za organe občnega zbora. V delovno predsedstvo smo soglasno izvolili predsednika Janeza Zadravca, zapisnikarico Anko Vozlič ter overitelja zapisnika Meto Duhovnik in Tomaža Longyka.

**K 2. točki:** Poročilo o delu je predstavila predsednica Nika Rožej, pisno poročilo je v prilogi. Finančno poročilo je podal blagajnik Ostoj Kristan, pisno poročilo je

v prilogi. Poudaril je, da je finančno stanje društva razmeroma dobro. Poročilo Nadzornega odbora je podal Janez Jug in posebej pohvalil vzorno vodenje financ. Nika Rožej je še prenesla željo Fani Rižnar, da bi jo razrešili s položaja članice Nadzornega odbora. Ker je bila želja prejeta samo ustno, bomo počakali še na pisno potrditev.

**K 3. točki:** Občni zbor je po razpravi o poročilih sprejel naslednji sklep:

Sklep 1: Občni zbor enoglasno sprejema Poročilo o delu, finančno poročilo in Poročilo Nadzornega odbora.



Potek občnega zbora ETD Ljubljana

**K 4. točki:** Predlog programa dela za 2013 je v pisni obliki pripravila Nika Rožej in ga tudi predstavila.

Sklep 1: ETD opusti trud za pridobitev statusa društva v javnem interesu, pač pa postopek nadaljuje ZES.

Sklep 2: Občni zbor je sprejel program dela in priporočil, naj Izvršni odbor bolj loči naloge ETD in ZES.

**K 5. točki:** Izvršni odbor ETD je dne 16.10. 2012 sklenil predlagati, da se ETD pridruži ZES kot kolektivni član.

Sklep 1: Občni zbor sklene, da se ETD včlani v ZES kot kolektivni član.

Sklep 2: Zastopniki ETD v ZES (do naslednjega rednega občnega zbora) so: Janez Jug, Janez Zadravec, Meta Duhovnik, Nika Rožej, Simon Urh in Tomaž Longyka.

**K 6. točki:** Na ogled smo dobili otroške slikanice založbe *Lepa beseda*. Pripravljeni so izdati slikanico v esperantu. Dalje je razprava tekla o izpitu iz znanja esperanta po metodi Evropskega okvira učenja tujih jezikov.

Sklep 1: O prevodu slikanic odloči Izvršni odbor glede na predvidene pravice in obveznosti, ki so z njim povezane in niso bile predstavljene.

Sklep 2: Izvršilni odbor pripravi vse potrebno za izvedbo tečaja in izpita, ter o tem obvesti članstvo.

Delovni predsednik:	Zapisnikar:	Overitelja:
Janez Zadravec	Anka Vozlič	Meta Duhovnik Tomaž Longyka

## Poročilo o delu Esperantskega turističnega društva Ljubljana (ETD) v letu 2012

V sodelovanju z Združenjem za esperanto Slovenije (ZES) smo v glavnem uresničili program, ki smo si ga zastavili:

- Sodelovali smo z drugimi društvami (tudi z esperantsko »klepetalnico« v Brežicah).
- Sodelovali smo pri izdajanju glasila *Informacije / Informoj* (objavljanje naših obvestil in gradiv, sodelovanje pri prikazih zgodovine esperantskega gibanja v Sloveniji itd.).
- Pripravili smo ponatis jubilejnih znamk.
- Dve članici sva se udeležili konference *Alpe – Jadran* v Trstu.
- Vključili smo se v sodelovanje s četrtno skupnostjo Ljubljana Center: na prireditvi *Dan soseda* smo imeli stojnico, med počitniškim varstvom smo v četrtni skupnosti Ljubljana Center otrokom predstavili esperanto.
- Ob 100 letnici smrti Antona Aškerca je na prireditvi *Poet v besedi in glasbi* sodeloval naš član Tomaž Longika s prevodom pesmi Mejnik v esperantu.
- Udeležili smo se srečanja na tromeji na Peči.
- Pripravili smo kulturni in strokovni program za proslavo ob 125 letnici esperanta in Zamenhofovega dne.
- Veliko je bilo dela ob selitvi literature in arhivov iz garaže pri J. Jugu na novo začasno lokacijo.
- Ker še nimamo primernih prostorov za arhiv, smo na MIZKŠ oddali prošnjo za pridobitev statusa društva v javnem interesu.
- Sodelovali smo pri urejanju in dopolnjevanju knjižnice esperantske literature in arhiva ter zalog knjig za prodajo.
- Prispevali smo vsebine in sodelovali pri urejanju spletnih strani na spletu esperanto.si.
- Izvedli smo potrebne minimalne administrativne naloge (obveščanje članstva po klasični ali elektronski pošti, letni zbor, zaključni račun, davčna prijava, deponiranje prostih sredstev, sestanki IO in NO).

Ljubljana, 16.3.2013

Nika Rožej l.r.

## Poročilo o finančnem poslovanju in pojasnila k računovodskeim izkazom za leto 2012

Računovodske usmeritve

- Esperantsko turistično društvo Ljubljana (v nadaljevanju: ETD) izpoljuje vse tri zakonske pogoje (Zdru-1, 26. člen) za enostavno knjigovodstvo, vendar se je odločilo za prilagojeno dvostavno knjigovodstvo zaradi večje preglednosti in lažje kontrole pravilnosti knjiženja. Uporabljeni so usmeritve in navodila SRS 33. ETD uporablja prilagojen kontni načrt na podlagi kontnega okvira za društva in invalidske organizacije (Uradni list RS, št. 22/07).
- ETD ni zavezan k reviziji računovodskeih izkazov (Zdru-1, 27. člen). Prav tako ETD ni zavezanc za DDV zaradi majhnega obsega prometa. V letu 2012 ETD ni ustvaril dobička iz pridobitnih dejavnosti.
- Premoženje ETD sestavlja denarna sredstva v blagajni, na transakcijskem računu in depozitu pri Delavski hranilnici d.d., Ljubljana ter manjša zaloga jubilejnih osebnih znamk.
- ETD nima zaposlenih ali honorarnih sodelavcev. Vse delo v ETD se opravlja na prostovoljni osnovi.
- Prihodki ETD izvirajo iz članarine, prostovoljnih denarnih in nedenarnih donacij fizičnih oseb, obresti od deponiranih denarnih sredstev ter od neprofitne prodaje zaloge znamk.
- Članarine niso obravnavane kot terjatve, ampak kot prilivi ob plačilu.

### Pomembnejši dogodki

- V primerjavi s predhodnim obdobjem ni bilo temeljnih sprememb pri računovodenju in računovodskejem poročanju, glede na poslovne dogodke je bilo za evidentiranje uvedenih nekaj novih kontov.
- ETD ni imelo kratkoročnih terjatev do kupce in obveznosti do dobaviteljev niti na začetku niti na koncu letnega obdobja.
- Evidentiranje članstva je pomembno tudi zaradi prihodkov iz članarine. Stanje števila članov glede na vplačane članarine za leta 2010 do 2012 je 20 (predpostavka o članstvu na podlagi plačane članarine v zadnjih treh letih), evidentiranih je še 10 neaktivnih članov. Drugih potencialnih članov pa je še kakih 20 do 30.

### Izkaz poslovnega izida

- Celotni odhodki so v primerjavi s predhodnim letom manjši predvsem zaradi gibanja stroškov prodanih zalog znamk, večje posamezne postavke pa so pogostitvi ob prireditvah in strošek računovodskega servisa za oddajo davčne prijave.
- Prihodki so bili v letu 2012 v normalnih okvirih (v letu je bilo izredno evidentiranje kupnine za klubski prostor v Tavčarjevi 2), glavna postavka

- pa so pozitivne obresti depozita. Manjši postavki sta članarina in prihodek od prodaje znamk (prodajna cena je enaka nabavni ceni).
- ETD je imelo v obdobju od 1. 1. 2012 do 31. 12. na dan 31.12.2012 presežek prihodkov nad odhodki v višini 583,90 EUR. Tudi tu primerjava s predhodnim letom ni smiselna.

### Bilanca stanja

- Sredstva ETD na dan 31. 12. 2012 sestavljajo denarna sredstva v blagajni, saldo na transakcijskem računu in depozit v skupni višini 29.307,81 EUR ter zaloga znamk v vrednosti 193,80 EUR.
- Društveni sklad na dan 31. 12. 2012 je znašal 29.501,61 EUR.

Ljubljana, 16. marca 2013

mag. Ostoj Kristan

### Program dela Esperantskega turističnega društva Ljubljana za leto 2013

Aktivnosti Esperantskega turističnega društva Ljubljana (ETD) so že po naravi tesnega osebnega prepletanja z ZES nujno povezane s programom dela ZES. Pri tem naj bi ETD prednostno izvajalo dejavnosti območnega značaja in naloge, za katere ZES ni posebej pristojno. Predlagani program dela lahko IO ETD glede na trenutne razmere prilagodi in dopolni.

1. Sodelovanje z esperantskimi in drugimi društvimi s podobnimi cilji delovanja v Sloveniji in tujini
2. Udeležba naših članov na esperantskih srečanjih doma in v tujini
3. Prispevanje obvestil in člankov za glasilo ZES *Informacije / Informoj*
4. Prispevanje obvestil in člankov za spletne strani spletišča *esperanto.si*
5. Udeležba na 17. esperantski konferenci Alpe-Jadran v Izoli (1. do 2. junija 2013)
6. Udeležba na srečanju na tromeji na Peči
7. Sodelovanje in udeležba na proslavi ob 100-letnici rojstva Toneta Logarja v Ilirski Bistrici (19. septembra 2013)
8. Soizdaja esperantskega prevoda izbranih pesmi Srečka Kosovela (Vinko Ošlak)
9. Sodelovanje pri izdaji esperantskega prevoda Butalcev (Janez Zadravec)
10. Priprava programa in izvedba proslave ob Zamenhofovem dnevu
11. Raziskovanje zgodovine gibanja esperanta v Sloveniji in predstavitev najdb
12. Objavljanje člankov o esperantu in jezikovni enakopravnosti v javnih glasilih
13. Priprava reklamnega letaka za promocijo esperanta

14. Organiziranje tečaja učenja esperanta za pisni izpit
15. Sodelovanje s četrtno skupnostjo Ljubljana Center
16. Izvajanje nujnih administrativnih nalog in obveščanje članstva
17. Pridobitev statusa društva v javnem interesu
18. Prenova društvenih pravil ETD
19. Urejanje arhiva in evidenc literature, predstavitev in promocija kataloga razpoložljive literaturre na spletni strani
20. Animiranje in pridobivanje nekdanjih in novih članov društva

Ljubljana, 16. 3. 2013

Nika Rožej l.r.

Iz dejavnosti KEP

[El la agado de EKP](#)



Začenjam novo stalno rubriko, posvečeno dejavnosti Kluba esperantistov Posavja. V njej bodo prispevki, ki jih člani kluba želijo objaviti v Informacijah / Informoj, ter povzetki raznih dokumentov, poročil, zanimivosti itn. v zvezi z njihovo dejavnostjo. Tokrat je na prvem mestu znak kluba, ki krasi njihove dopise. Oblikovalec znaka je član KEP Peter Simonišek.

V rubriki *Književnost* objavljamo basen avtorice Reneje Mihelič in prevod v esperanto, prispevek dveh članov KEP / EKP.



Trije člani so zastopali KEP / EKP na skupščini ZES

### Programa dela KEP v letu 2013

Iz predloga dolgoročnega programa dela kluba, ki je sicer pripravljen v tabelarični obliki in vsebuje še več podrobnosti, povzemamo naslednje dejavnosti:

- Prirejanje debatnih večerov (1-2 krat mesečno)

- Prirejanje prijateljskih srečanj (1-2 krat letno)
- Prirejanje obiskov in izletov (1-2 krat letno)
- Vzpostavljanje stikov z esperantisti doma in po svetu (klasična pošta, internet, portal Lernu, e-pošta, osebni obiski)
- Izdajanje letnega biltena in pisanje klubske kronike
- Udeležba predstavnikov na sklicih ZES (včlanitev v ZES)
- Organizacija strokovnih srečanj na različnih ravneh (1 krat letno)
- Samoizobraževanje in branje esperantske literature
- Objave v medijih (tisk, e-mediji, radio, TV, spletišče *esperanto.si* itd.).

Ob željah za uspešno delo kluba naj navedemo tudi organizacijsko obliko in umestitev KEP / EKP: Kultурно društvo »Franc Bogovič« Dobova, Literarna sekcija »BESEDA«, Klub »ESPERANTO«. Ta zgleden primer organiziranosti nove esperantske skupine, ki kar kliče po posnemanju, bi lahko pospremili s komentarjem: Lepa beseda dobro mesto najde. *O.K.*

Komentar

Komento

## Povzetek razprave o osnutku *Razmišljanje o obetih za prihodnost esperantskega gibanja v Sloveniji*

### Dosedanji potek razprave

Osnutek za javno razpravo je bil prvič predstavljen ustno 15. decembra 2012 v okviru Zamenhofovega dne v Ljubljani (10 udeležencev). Naslednjega dne je bil osnutek razposlan po elektronski pošti skupini ZES (takrat 35 naslovnikov). Na spletišče *esperanto.si* je bil osnutek postavljen 27. decembra 2012 (trenutno število obiskovalcev 323 – zelo verjetno so nekateri obiskovalci zajeti večkrat). V tiskani obliki smo osnutek razposlali v biltenu Informacije / Informoj 5. februarja 2013 (33 naslovnikov).

Odzivi so prihajali po elektronski pošti, večinoma so bili poslani kot odgovori vsem v skupini ZES, tako da so člani te skupine z njimi v glavnem seznanjeni. Odzivi so nastali v dveh valovih okoli 20. decembra in 10. januarja, oglasilo se je vsega 8 oseb, večje ali večkratne odzive je prispevalo 5 od teh. Od neuporabnikov elektronske pošte še ni bilo odzivov.

### Vsebinske pripombe

Komentarji V. Ošlaka (16. dec. 2012) odpirajo polje razmišljanja na problematiko motivacije za esperanto in smiselnosti esperanta. Odločanje posameznikov za esperanto naj bi bilo vprašanje etike in morale. Espe-

ranto naj bi bil mednarodni jezik in ne svetovni jezik (Moja opomba: Problem opredelitev izrazov, saj Wikipedia na primer definira mednarodni jezik kot *pomožni jezik za sporazumevanje*.) Mednarodni jezik pa služi boljšemu predvsem moralnemu in ne najprej jezikovnemu sporazumevanju itn. Razmišljanje o organizacijskih rešitvah in ukrepih naj bi bilo preuranjeno, če nista razjasnjena smisel in cilj esperanta. Komentarji V. Ošlaka razen omalovaževanja organizacijskega razmišljanja k osnutku ne dajejo novih zamisli ali predlogov za spremembo navedenih organizacijskih zamisli. Tvorna pa je ideja (11. jan. 2013) o pripravi zbornika *Jaz in esperanto*, ki naj bi prikazal motive in vzroke, ki so priveli slovenske esperantiste k učenju esperanta in v gibanje.

Komentar Z. Tišljarja (21. dec. 2012) se osredotoča na problematiko števila in starostne strukture slovenskih esperantistov. V EDM je na primer okoli 15 oseb, ki relativno redno delujejo, a le dva od njih sta mlajša od 60 let. Malo je tudi esperantistov, ki bi lahko poučevali. Poleg nekaj javnih predavanj letno skoraj ni moč narediti več. Sicer podpira razmišljanje v osnutku za javno razpravo. (Moja opomba: Starostno mejo, ki bi pomenila nezmožnost za intelektualno delovanje v gibanju, bi bilo primerno postaviti vsaj na 75 let.)

Komentar J. Zadravca (10. jan. 2013) tudi razširja polje razmišljanja iz osnutka. Predlaga enodnevni posvet, ki bi dal odgovore tudi na nekatera načelna vprašanja motiva, smisla, ciljev slovenskih esperantistov. Za to je potrebna analiza zunanjih in notranjih vzrokov za sedanjšo šibkost gibanja. V komentarju so predlagani nekateri dodatni ukrepi in metode dela kot na primer povezovanje z NVO, odzivanje na primere jezikovne diskriminacije, oblike pojavljanja v javnosti itd.

Komentar S. Samotorčana (10. jan. 2013) ima dva različna dela. V prvem preveč izključuje tiste, ki ne obvladajo dobro esperanta, od nastopanja in načrtovanja v esperantskem gibanju ter smatra formalno organiziranost gibanja za nepotrebno. Omenja, da smo grupa posameznikov, ki niso sposobni sodelovati. (Moja opomba: Zakaj?) V drugem delu pa predlaga izdajanje esperantskega lista JEN! ter tudi prilaga poskusno prvo številko. Pripravljen ga je urejati, če bo našel sodelavce.

Komentar A. Miheliča (10. jan. 2013) podpira predloge J. Zadravca, poudarja pa, da naj bi Esperanto postal eden od delovnih jezikov vseh mednarodnih (strokovnih, kulturno-zabavnih, športnih, ipd.) srečanj v naši državi, ravno tako bi bilo potrebno esperanto uvrstiti v sistem našega šolstva, vsaj kot izbirni predmet. Ne bi bilo slabo esperanto narediti otrokom prijazen jezik v vrtcih. V ta namen bi bilo potrebno nadaljevati z ustreznim dialogom med ZES in MIZKŠ.

## Moja ocena odzivov na osnutek za javno razpravo

Rad bi spomnil, da je bil osnutek za javno razpravo omejen na vprašanja organiziranosti E-gibanja in ni imel ambicije rešiti temeljnih problemov smiselnosti, ciljev, notranjih nagibov esperantistov itn. Normalno je, da se tako vprašanja prepletajo in se ne da v celoti osamiti posameznega sklopa problematike.

Z odzivi za zdaj ne polemiziram, ker mora biti za argumentiranje čas in prisotnost zainteresiranih strani. Predvsem v odzivih iščem tvorne predloge in prispevke k platformi za nadaljnje usmeritve in delo. Posebno posvetovanje o problematiki E-gibanja v Sloveniji bo morda pravi kraj in čas za razčiščevanje različnih mnenj. Sklepi takega posvetovanja bodo rezultat soočenja in uskladitve stališč tistih, ki so sposobni prispevati in sprejemati mnenja, koristna za E-gibanje in vse nas.

Sam zagovarjam koristnost esperanta kot jezika za mednarodno sporazumevanje v aktualnem času in realnih razmerah ter kot sredstvo za preprečevanje jezikovnega izključevanja. Zame esperanto ni vprašanje filozofije, teologije, političnega programa ali etike. Moti me vpletanje boga, morale, marksizma in podobnih orodij umskega posiljevanja, moti me tudi vsako izključevanje drugače mislečih. Esperanto je po moje odprt za vse, esperantsko gibanje pa ne združuje vojščakov določenih idej, ampak svobodne prostovoljce.

Ljubljana, 14. marca 2013      Pripravil O. Kristan

Razprava

Traktajo

Tokrat objavljamo še drugi del članka, ki ga je pripravil ameriški profesor Dennis Keefe za aprilsko in majsko številko 2012 revije *La ondo de Esperanto* (Kalingrad, Rusija). Prvi del smo objavili v naši prvi letošnji številki. Besedilo je v novembru 2012 iz esperanta prevedel kolega Karlo Kovač iz Maribora. Vsebina članka je prav primerna tudi za naše razmere.



### Dennis Keefe:

## Teorija razširjanja novosti, aplicirana na esperanto

### Torej, kaj narediti?

Kaj storiti za napredek esperanta ob uporabi teorije Ewereta Rogersa? Izgleda, da je samo skupina I, torej

en človek od 40, ali 2,5% prebivalstva pripravljen sprejeti v prvih korakih naše sporočilo, naš jezik. Ne bom rekel, da se naj usmerimo le na to prvo skupino. Zapomnimo si, da je Rogersova teorija model, okvir za razjasnitev situacije v kateri se esperanto zdaj nahaja, vendar ni kuhrska knjiga, ki nudi enostaven recept za napredovanje jezika. Vendar vedimo, da obstaja zajetna skupina ljudi do 97,5%, ki so v nekem smislu slediči, ki bodo sprejeli esperanto šele potem, ko bo skupina I naredila prve korake.

Če se nove zamisli širijo preko teh pet skupin, ena za drugo, kot trdi Rogers, in ta proces celo za dobre produkte in ideje lahko traja leta, desetletja in celo stoletja (pomislite samo na že omenjen metrski sistem v ZDA), se vprašajmo, ali obstajajo metode za pospešitev sprejemanja novosti? Ali obsežna teorija Ewereta Rogersa govori o tem? Odgovor se glasi da in te metode se lahko uporabijo za esperanto. Zdaj bom opisal štiri izmed teh metod: visoka možnost videnja, nizka zapletenost, relativna prednost in lahka možnost začetnega preizkušanja.

### Visoka možna vidnost

Prvič, raziskovalci ugotavljajo, da je pomemben faktor za hiter razvoj možna vidnost. Ali se nova ideja lahko vidi ali ne? Ta faktor delno pojasnjuje, kako slog oblačila postane hitro moden, mnogo hitreje kot na primer novi baterijski sistem za žepne telefone. Za esperanto je prvi izziv na kakšen način pojmem esperanto narediti viden? Postavitev tisoč esperantskih zastav ali esperantskih blagovnih znamk ne bo pomagalo, če se ne bo beseda esperanto jasno pojavila na teh simbolih. Verjetno je potrebna kampanja javnih odnosov za povečanje količine, velikosti in kakovosti prispevkov – člankov o esperantu v časopisih, revijah in ostalih sredstvih javnega obveščanja, fizičnih in virtualnih. Vredno je ustvariti te javne usmerjevalce. Tem v strategiji esperantskega gibanja pripada bolj središčna vloga.

»Kako narediti esperanto viden« je pomembna tema, o kateri je možno govoriti in sugerirati učinkovite ideje iz preteklosti ter nove strategije, ki bodo učinkovale zdaj. Ne zadostuje desetine člankov, potrebni so tisoči, ker živimo v svetu, kjer se milijone reklamnih sporočil pošilja dnevno. Ne zadošča zeleni požirek v modrem oceanu.

### Nizka zapletenost

Drugi faktor, ki lahko pospeši sprejem nove ideje, se nanaša na zapletenost. Manj je nova ideja **dojeta** kot zapletena, toliko hitreje se širi. Eden glavnih razlogov hitrega širjenja računalnikov v organizacijah v letih 1960-80 je, da je IBM znal prepričati vodstva podjetij, da je to lahek pripomoček. IBM ni uspel zato, ker bi imel najboljše računalnike; uspel so, ker so poenosta-

vili pot za kupce srednje dobrih pripomočkov. V naslednjem obdobju osebnih računalnikov je Apple naredil nekaj podobnega za splošno javnost. Apple ve, da potrošniki hočejo ne le hiter kalkulator; oni hočejo celovito rešitev in tudi lepo oblikovanost.

Esperantisti, ki uporabljajo esperanto, so prepričani, da je njihov jezik enostaven, toda ali ga neuporabniki dojemajo takšnega? Ne mislite si, da ga vedno. V študiji za tečaj o trženju in raziskavah, ki sem jo izvajal na Univerzi Illinois v 1992, v skupini več kot sto študentov različnih narodnosti, je večina mislila, da je esperanto tako težek kot kitajski jezik. To je pomembno zmotno dojemanje v splošni javnosti, vsaj tistih doktorskih študentov tistega desetletja v ZDA. Postaviti človeku v neki deželi vprašanje, če je slišal o esperantu, ne zadošča. Moramo tudi vedeti, kaj ta človek misli o esperantu. O esperantu je veliko zmotnih pojmovanj in to zavira naša gibanja.

## Relativna prednost

Za pospešitev sprejemanja esperanta je treba po teoriji Rogersa pokazati, da ima naš jezik svoje prednosti. To ni tako enostavno, kot mnogi esperantisti domnevajo. Prednost ne zadeva delno prednost, temveč zadeva sistemsko, kompletno prednost. Na primer skoraj vsi, ki se odločajo pridružiti esperantski skupnosti, slišijo in poslušajo o veliki prednosti naše *Potovalne službe* (Pasporta Servo): potovati ob malih stroških, spoznati ljudi v drugih deželah itd. Vendar popotniki, ki želijo obiskati druge dežele za majhno ceno, se ne zanimajo toliko za to, da je del potovanja cenejši, temveč za to, da naj bo potovanje poceni v celoti. Torej, ko sem bil na Japonskem, nisem ves čas uporabljal storitev *Potovalne službe*, ker so bili domovi toliko oddaljeni med seboj, da bi bilo dražje z vlakom od enega brezplačnega *Potovalnega doma* do drugega, kakor ostati v plačljivih hotelih in potovati nekaj manj. V *Potovalni službi* niso toliko potrebni različni domovi kot logično slediči si potovalnemu načrtu za pripravo kompletnega načrta bivanja.

Upoštevajmo tudi, da je relativna prednost dojemanje v razmišljaju te ali druge ciljne skupine. Nimajo vsi – to je eden od osnovnih principov tržišča – enakih okusov. Obstaja veliko število esperantistov, ki ne želijo uporabljati *Potovalne službe*, ker hočejo plačati storitve; gotovo varčujejo z denarjem, vendar želijo plačati nekaj. Uspeh pred desetletji **plačljivih** prenočišč Philipa Bottingera iz Londona je gotovo jasno kazalo tega.

Koncept relativna prednost je v srcu uspešnega doseganja prvih ciljnih skupin po skupini I. Ljudje skupine I lahko sprejmejo idejo celo, če ta ni zelo praktična ali dobičkonosna. Vendar ljudje v poznejših skupinah želijo videti konkretnje prednosti zdaj in ne v odmaknjeni bodočnosti. Pogosto to pomeni, da mora biti

produkt ali ideja spremenjena, prilagojena, izboljšana za uporabo specifične skupine uporabnikov. Za primer esperanta to pomeni, da bi firma IBM, če bi želela uporabiti esperanto za eksperimentalni poizkus (recimo na delovni skupini 50 ljudi iz 20 dežel z različnimi jeziki za razvoj nove programske opreme za uporabo v manj razvitih deželah na južni polobli), potreboval za poizkus posebno, hitro, profesionalno, že pripravljeno **rešitev**. Ko bi predlagali mednarodni jezik, esperantisti ne bi spremenili samega jezika esperanto, razumljivo, toda morali pa bi razviti tečaj esperanta na zelo visokem profesionalnem nivoju za posebne namene IBM. To bi lahko pomenilo tečaj 8 ur dnevno, v Singapurju ali v Braziliji za dva meseca. V prvem mesecu bi se teh 50 različno govorečih ljudi učilo splošni jezik esperanto, v drugem mesecu pa bi se učili vse o računalnikih z in v esperantu. Tak tečaj ne obstaja. Torej IBM ne bi naročil tečajev esperanta in IBM ne bi sprejel esperanta niti za preizkus, ker še ne obstaja tečajno gradivo in učitelji za ustanovitev takega novega tečaja. Relativna prednost mora biti prednost, ki zadene ciljno skupino, ko razmišljamo o skupinah po skupini I. Morda bomo imeli mnogo ustvarjalnega in napornega dela za seboj, če hočemo vpeljati esperanto v te poznejše ciljne skupine.

Teorija Rogersa ne obravnava dovolj preskoka s skupine I na kasnejše segmente. Toda esperantisti se lahko nekoliko navdahnejo s posebno prilagoditvijo teorije, ki jo je izdelal Geoffrey A. Moore, ko je v času zadnjih dveh desetletij študiral fenomen izumrtja cikla širjenja novih proizvodov in idej v zelo konkurenčnosposobni Silicijevi dolini v Kaliforniji. Za razumevanje, zakaj se mnoge celo dobre ideje rodijo uspešno, toda umrejo nepojasnjeno v fazi I ali fazi II, analogno našima skupinama I in II, Moore argumentira, da obstaja ovira med ljudmi, ki hitro sprejmejo nove ideje delno zato, ker so te nove, in ljudmi, ki bodo sprejeli te ideje le, če so prvič dobičkonosne in drugič, ker so stabilni, ne tvegajo, so že polno dozoreli.

Knjige Moora, ki obravnavajo ta fenomen, se imenujejo *Crossing the Chasm* (Preko brezna) in *Inside the Tornado* (V srcu tornada). Čeprav Moore proučuje pretežno visoko tehnološke izdelke, se njegova zelo zanimiva opazovanja in ugotovitve lahko aplicirajo na razširjanje esperanta. Ta tema bo morda zaslužila dodaten članek.

## Lahka možnost začetnega preizkušanja

Drugi princip pospešitve začetnega preizkušanja novih dobrin ali idej je sposobnost kupca ali potrošnika novost v začetku preizkusiti v mali količini. Novi interesi želijo poskusiti z vzorci, preden v celoti sprejmejo novost. Ta princip so odkrili že v prvi znanstveni raziskavi o razširjanju novosti, ki so jo izvedli v ZDA v državi Iowa v letih 1928-1943. Takrat sta raziskovalca

Ryan in Gross odkrila, da so zemljiški posestniki, ki so preizkušali novo, bolj donosno korozo, pričeli uporabljati to korozo ne na veliko, temveč v majhnih odmerkih. Prvič so ti ljudje opravili preizkus z zelo malimi količinami in šele potem, ko so ugotovili, da pridelek dobro uspeva, so zares sprejeli idejo in ga pričeli uporabljati v velikih količinah. Kaže, da skoraj vse nove ideje pridobijo zaradi zmožnosti, da se jih najprej pokaže, poskusi jesti, piti, preizkusiti v majhni količini.

Lokalna združenja za Esperanto lahko pridobijo veliko zaradi pojma »začetni preizkus«. Avtor ugotavlja, da v mnogih lokalnih skupinah največkrat vabijo ljudi, da se udeležijo daljših tečajev: dvomesečnih, trimesečnih ali celo daljših: ali daljši tečaj ali nič. Če bi vendarle pred začetkom tega tečaja bilo vabilo na poskusno lekcijo v času ene ali dveh ur, bi interesenti lahko jezik spoznali in ugotovili, ali jim esperanto ustrezajo ali ne. Največja verjetnost je, da lahko spretna izvedba poskusne lekcije in kasnejši daljši tečaj pomnoži število novih učencev in učenk. To nam jasno kaže izkušnja *Jezikovnih festivalov*. Na festivalih v Franciji, Rusiji in Kitajski je prišlo stotine novih učencev in učenk na pofestivalne, daljše tečaje esperanta, ker so pred tem izkusili 40-minutno poskusno lekcijo na jezikovnih festivalih s kasnejšim povabilom na daljši tečaj. Obstajajo drugi načini za pospešitev sprejemanja esperanta. In obstajajo mnogi drugi deli Rogersove teorije. Rogersova teorija in delo na stotine raziskovalcev na mnogih študijskih področjih je ustvarilo široki nabor praktičnih in teoretičnih informacij za esperantska gibanja. Ostaja pa še veliko tega, kar je treba povedati, razumeti in prilagoditi ter uporabiti.

Dodani so praktični in teoretični principi za sprejem tehnoloških dobrin, ki jih je opisal Geoffrey A. Moore v omenjenih knjigah. Te ideje bodo pomagale tudi uspešnemu širjenju esperanta. Toda najvažnejša lekcija Rogersove teorije obstaja: če želite napraviti uspešno novo idejo, nov izdelek, se najprej usmerite na tiste ljudi, ki bodo novost hitreje in lažje sprejeli, ker bodo vsi ostali ljudje čakali, naj delujejo najprej drugi ljudje, da bi jih kasneje sledili. Porabiti čas in denar za preprčevanje sledeče skupine ljudi je razdajanje energije, napačna poraba časa in izguba vloženega denarja.

Esperantisti naj berejo in preučijo Rogersova načela in tudi neesperantisti in nasprotniki naj spoznajo Rogersovo teorijo, ker bodo nasprotniki esperanta tako odkrili, da niso posebej proti jeziku esperanto; so le člani velike večine, ki nasprotuje vsemu novemu: idejam Kopernika in Galileja, parnikom, električnim svetilkam, telefonom, radiu, televiziji, računalnikom, internetu in esperantu ter – v oklepaju – tudi Rogersovi teoriji. Ali ni takšna teorija?

Iz zgodovine gibanja

El la movada historio

## Ključ - Šlosiloj

Ta članek je treba brati v povezavi s prispevkom Janeza Zadravca v prejšnji številki našega biltena, da ne bi bilo treba ponavljati določenih podatkov o brošurah. Natančneje sem si ogledal tri primerke: slovenskega, hrvaško-srbskega in albanskega. Čeprav naj bi imeli enako vsebino, so med njimi opazne razlike zaradi različnega časa in kraja izida ter drugih nacionalnih posebnosti. Vse te tri knjižice so izšle v času, ko je imela UEA sedež v Ženevi, a na treh različnih poštih naslovi!

Kaj imajo knjižice skupnega? Besedilo je prevod skupne vsebine, ki jo je pripravil Mednarodni osrednji odbor esperantskega gibanja (Internacia Centra Komitato de la esperanta movado) v nacionalni jezik. Tej vsebinai so dodane koristne informacije o nacionalnih esperantskih organizacijah in njihovih storitvah. Skupna je tudi žepta velikost knjižic (format, kakovost papirja, barva platnic, pisava, slog itn. so podobni, a neenotni), saj ustrezajo namenu »ključev«, ki je opisan tudi na naslovniici vsake izdaje: knjižico lahko uporabnik nosi stalno pri sebi v žepu ali listnici ali pa dopisovalcu »napiše pismo v esperantu, priloži tak esperantski ključ v jeziku svojega dopisovatelja in razumel ga bo«. Pri namenih esperanta je v uvodnem besedilu poudarjena koristnost v mednarodni trgovini, zato je slovarčku dodan tudi izbor najvažnejših trgovskih izrazov.



Hrvaško-srbska in albanska izdaja Ključa

Slovenski *Ključ za Esperanto* je za nas posebej zanimiv. Točnega podatka o datumu izida ne vsebuje, niti kdo je opravil prevod in redakcijo, izdal pa ga je nedvomno Jugoslava *Esperanto Libro-centro*, Ljubljana, Dvořakova 8 (JELC), tiskan pa je bil na Madžarskem. Opis domačih esperantskih organizacij in njihovih dejavnosti je dokaj obsežen, dolg skoraj 5 strani knjižice. Poleg tedanjih mednarodnih in jugoslovenskih

organizacij navaja celice gibanja: društvi v Mariboru in Kranju, klube v Ljubljani, Celju, Trbovljah, Kamniku, Logatcu, Vrhniki, Tacnu pod Šmarno goro in na Jeseniceh ter krožek na Ptuju.

Vsebina *Ključa za esperanto* je aktualna še danes. Zelo preprosto ja na naslovni z mastnim tiskom poudarjen cilj, naj esperanto postane *drugi jezik za vsakogar*. Verjetno bi bilo smiselno knjižico s posodobljenimi podatki in izrazi ponatisniti, če že ne za množično uporabo pa gotovo kot kulturni in zbirateljski dogodek. *O.K.*

Obvestila in  
vabila

Informoj kaj invitoj

## 17a Esperanto-Konferenco de Alp-Adrio



**Izola – Slovenio, 1-2 junio 2013**

Če *Centro por kulturo, sporto kaj manifestacioj*, Izola, Ul. oktobrske revolucije 1.

**Konferenca temo:** *Izola, pacakunvivejo de tri kulturoj.*

**Vendredo 31 maju:** de la 18-a ĝis la 20-a horo - akcepto de partoprenantoj ĉe la konferenceja salono.

**Sabato 1 junio:** de 8-a ĝis la 9-a horo - akcepto de partoprenantoj ĉe la konferenceja salono;  
h. 9.30 - oficiala malfermo, kun salutoj de aŭtoritatoj;  
h. 10.00 - enkonduko kaj diskutoj pri la konferenca temo.

Sekvas kultura programo:

- ŽPS - Virina Kant-grupo *Floroj en la haroj* - gvidas Marjetka Popovski
- ŽPS - Virina Kant-grupo *Ivan Grbec Škedenj* - gvidas Silvana Gregorić
- Kantoj de la du grupoj kune - gvidas Marjetka Popovski
- *Neptunaj Ludoj* - gvidas Dare Brezavšek
- Programo de element-lernejanoj el Koper.

h. 13.30 ĝis 14.00 - komuna tagmanĝo;  
h. 16.00 - ĝeneralala asembleo de la Alp-Adria Komitato - diskutoj, proponoj, ks  
h. 16.00 - komuna promenado kun ĉiĉeronado tra la urbo por vizito de vidindaĵoj kaj partopreno en loka festo *Olivoj, vino kaj fiŝoj*.

**Dimanĉo 2 junio:** h. 10.00 - ekskurso al Hrastovlje kaj Grad Socerb - komuna tagmanĝo;  
h. 17.00 - fermo de la 17-a Alp-Adria Konferenco.

Pliaj informoj (aliĝilo, kostoj de tranoktejoj kaj ekskursoj k.a.) riceveblas de Fani Rižnar, Koprská 32, SI-6310 Izola, retadreso: [fani.riznar@gmail.com](mailto:fani.riznar@gmail.com).

Konferenca sekretario: Edvige Ackermann, [nored@tiscali.it](mailto:nored@tiscali.it). Aliĝilojn uzendajn/sendendajn rete petu al: [testudo.ts@gmail.com](mailto:testudo.ts@gmail.com).

## Redni letni občni zbor ŽEDM 2013 Jarkunveno de FESM 2013

Člane Železničarskega esperantskega društva Maribor obveščamo, da bo občni zbor društva **22. junija 2013** v Lendavi - Glavna ul. 2, s pričetkom ob 10.uri.

Anoj de Fervojoista esperanto-societo Maribor, ni sciigas, ke jarkunveno de la societo okazos **22an de junio 2013** en Lendava - Glavna ul 2, kun la komenco je 10a horo.

Dnevni red / Tagordo:

1. Pozdrav in izbor voditelja občnega zbara  
**Saluto kaj elektro de sesio gvidanto**
2. Potrditev zapisnika zadnjega občnega zbara  
**Konfirmo de pasintjara protokolo**
3. Poročilo predsednika o delu v letu 2012  
**Raporto de prezidanto pri la laboro en 2012 j.**
4. Poročilo blagajničarke  
**Raporto de la kasistino**
5. Razprava o poročilih  
**Diskuto pri la raportoj**
6. Plan dela v prihodnje  
**Laborplano por estonta periodo**
7. Tekoče zadeve in razno  
**Diversaĵoj kaj libera diskuto.**

Občni zbor bo v prostorih ZKD Lendava pri krožišču in trgovini Borovo. Vsak član društva dobi celodnevno karto za kopanje v Termah Lendava. Tudi prenočišča je možno urediti ob pravočasni prijavi. Cena za noč in osebo od 12-15 € - privatno. V hotelih nekaj čez 40 €. Preživite prijeten vikend v Prekmurju. Letos društvo slavi 55. obletnico in zato pričakujem vašo udeležbo.

Jarkunveno okazos en salono de ZKD - Ligo de kulturantaj societoj en Lendava (proksime de »Borovo« - vendejo). Societanoj ricevos senpage biletton por la tuttaga banado en Termoj Lendava. Tranoktado eblas - private je 12-15 €. En hoteloj duonpensiono proksimume 42 €. Travivu semajnfinon en nia bela regiono Prekmurje. Ĉi jare societo festas 55 jaroj de la ekzisto, pro tio mi atendas vian partoprenon.

Za več informacij nam pište na elektronski naslov: [fes.maribor@amis.net](mailto:fes.maribor@amis.net), poštni naslov je: ŽED - p.p. 123, 9220 Lendava. Informacije tudi po tel. 031 670 864, ali 041 909 266, stabilni: 02/574 24 29.

Pli da informoj je supraj telefonoj aŭ rete.

Vljudno vabljeni – **Gentile invitataj.**

Predsednik: Jovan Mirković

## 45a landa amika fervojista Esperanto-renkontigo

Vác, 05. - 07. 07. 2013.

La Danubkurbiga Esperanta Grupo – la organizanto en la urbo Vác kore invitas kaj atendas ĉiujn interesatojn. Programo:

### 05-a de julio (vendredo):

10.30 - akcepto de la partoprenantoj en la stacidomo Vác, registrado; loĝejo en la Instituto de la surdmutuloj, Vác, Március 15 placo 6;  
 15.00 ĝis 18.00 - vizito per speciala autobuso al la Botanika Ĝardeno de Vácrátót;  
 19.30 ĝis 20.00 - vespermanĝo en la Instituto Vác;  
 20.00 ĝis 23.00 - bonhumora, interkona vespero.

### 06-a de julio (sabato):

07.30 ĝis 08.30 - matenmanĝo en la Instituto Vác;  
 09.00 ĝis 12.00 - urbovizitado en Vác (Čefplaco, Episkopa palaco, Katedralo, ekspozicio nomita „Mosolytár”);  
 12.30 ĝis 13.00 - ekskurso per speciala aŭtobuso al Máriabesnyő kaj Gödöllő;  
 13.00 ĝis 14.00 - tagmanĝo en Mariabesnyő (apud Gödöllő) en Katolika Religia Centro nomita Mater Salvatoris;  
 15.00 ĝis 15.30 - vizito la atendejon de reĝino Elizabeto en la fervoja stacidomo Gödöllő;  
 16.00 ĝis 18.00 - vizito de la Reĝina Kastelo en Gödöllő;  
 19.30 ĝis 23.00 - bankedo kaj dancvespero en la Instituto Vác.

### 07-a de julio (dimanĉo):

07.30 ĝis 08.30 - matenmanĝo en la Instituto;  
 09.00 ĝis 10.00 - promenado en la urbo Vác;  
 10.00 ĝis 11.30 - konferenco (movadaj temoj);  
 12.00 ĝis 13.00 - tagmanĝo en la Instituto;  
 13.30. - vojaĝo al hejmo.

## Federico Gobbo gvidos la interlingvistikan katedron en Amsterdamo

La kuratoroj de la katedro Interlingvistiko kaj Esperanto en la Universitato de Amsterdamo rekomendas la italan lingviston Federico Gobbo kiel la novan estron de la katedro. D-ro Gobbo transprenos la taskon de prof. d-ro Wim Jansen, kiu emeritiĝos ĉi-jare kiel speciala profesoro. D-ro Gobbo (1974) estas unu el la plej aktivaj nuntempaj esperantologoj. Li estas i.a. estrarano de Centro de Esploro kaj Dokumentado pri Mondaj

Lingvaj Problemoj (CED, la esplora fako de UEA) kaj recenzredaktoro de la revuo Language Problems and Language Planning (Lingvaj Problemoj kaj Lingva Planado).

La katedro Interlingvistiko kaj Esperanto estis starigita en 1998 laŭ la iniciato de la nederlanda fondajo Esperanto en la Instruado, kiu komence ankaŭ respondejis pri ĝia financado. En 2004 ĝi kunfandiĝis kun Internacia Esperanto-Instituto, kiu sekve fariĝis la sponsoro. Ekde la 1-a de septembro 2013 UEA transprenos la respondecon pri la katedro, kiu estas la sola universitata katedro pri sia fako en la mondo.

La katedro havas tri kuratorojn. Du el ili, prof. d-ro P.C. Hengeveld kaj prof. d-ro A.P. Versloot, estas nomumitaj de la universitato. Kiel la kuratoro nomumita de la financa garantianto ekde la komenco funkciis mag. Hans Erasmus, kiu ekde la nova studjaro estos sekvata de mag. Nikola Rašić kiel reprezentanto de UEA. Rašić ankaŭ partoprenis la elektadon de la nova profesoro kiel konsilanto. *Gazetaraj Komunikoj*, n-ro 497 (2013-04-17)

## Japanio pinte en la rejjavika statistiko

907 esperantistoj el 51 landoj estis registritaj kiel aliointoj al la 98-a UK en Rejkjaviko la 12-an de aprilo, iom pli ol tri monatojn antaŭ la komenco de la kongreso.

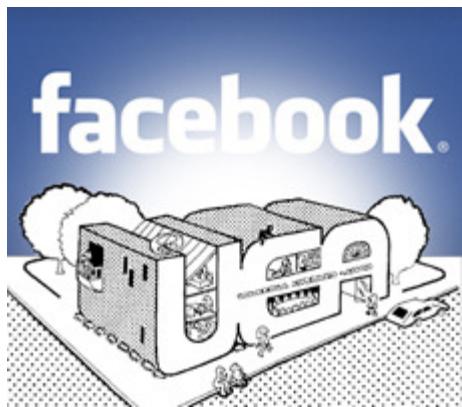


Kvankam temas pri eŭropa UK, sur la unua loko en la statistiko daŭre restas Japanio, kiu liveris ĝis nun 92 aliointojn. Sekvas Francio kaj Germanio (respektive 83 kaj 78). Aliaj landoj kun multaj aliointoj estas Italio (41), Ĉinio kaj Nederlando (po 39), Svedio (37), Polando kaj Rusio (po 33), Usono (28), Belgio kaj Svislando (po 27), Brazilo, Ĉehio kaj Finnlando (po 25), Britio (24) kaj Danio (22). *Gazetaraj Komunikoj*, n-ro 496 (2013-04-12)

## Pli ol 3500 ŝatantoj de UEA en Facebook

La nombro de ŝatantoj de la paĝo de UEA en la socia retejo Facebook (*Vizaĝlibro*) atingis 3500 la 31-an de marto. La paĝo estis kreita la 5-an de novembro 2009.

Kun 470 ŝatantoj Brazilo havas la unuan lokon en la laŭlanda statistiko. Aliaj pintaj landoj estas Usono (315), Francio (212), Pollando (160), Italio (157), Hispanio (143), Germanio (114), Meksiko (109), Argentino (103) kaj Rusio (88).



En Brazilo troviĝas ankaŭ la du urboj kun plej multe da ŝatantoj: San-Paŭlo (57) kaj Rio-de-Ĵanejro (55), sekvataj de Parizo (47), Hanojo (40), Budapeŝto (36), Bonaero (34), Santiago de Ĉilio kaj Varsovio (po 33), Seulo kaj Vilno (po 29), Moskvo (28), kaj Romo kaj Belo Horizonte (po 25).

71,2% de la ŝatantoj de la UEA-paĝo en Facebook estas viroj kaj 27,3% virinoj, dum 1,5% ne anoncis sian sekson. Viroj do estas iom pli forte reprezentataj ol en la individua membraro, kie 66% estas viroj, 31% virinoj kaj 3% ne anoncis sian sekson.

Per sia Facebook-paĝo UEA atingis publikon, kiu estas multe pli juna ol la kotizanta membraro. Entute 40,5% de la ŝatantoj estas malpli ol 35-jaraj, dum inter la individuaj membroj ilia proporcio estas 7,3%. *Gazetaraj Komunikoj*, n-ro 494 (2013-04-03)

## Kongreso de EEU en 2014 en Kroatio

Dum la 9-a kongreso de EEU en Galivo (Irlando) la estraro akceptis la inviton de slovakoj por la sekva kongreso en Nitra. Tamen la organizantoj esprimis la opinion poste ke pli konvenus al ili havi la kongreson en 2016. Pro tio la estraro serĉis alian eblon por la kongreso en la jaro 2014 kaj trovis ĝin en Kroatio. La estraro entuzisame akceptis la inviton de kroata urbo Rijeka.

Des pli plaĉis la ideo ke ni povos okazigi la kongreson en nova EU-lando jam en ties unua jaro de ĝia definivita akcepto kiel la 28-a membro de EU (ekde la 1-a de julio 2013). La kongreson invititis Esperanto-societo de la urbo Rijeka kaj ties urbestraro. La 10-a kongreso de EEU okazos do en tiu mediteranea urbo de la 5-a ĝis la 11-a de julio 2014.

Esperanto-societo de Rijeka estas unu el malmultaj E-societoj, kiu posedas grandan domon (vilaon) apud Rijeka kiun ĝi ludonas al Feria Junularorganizo de

Kroatio kaj ĝi estas uzata kiel Junulargastejo: Feria Domo Esperanto. Ĝi estas tre malnova societo – pli ol 100-jara kaj pri ĝia historio kun multaj dokumentoj vi povas informiĝi ĉe: <http://www.esperanto.hr>.

En la urbo estas multaj hoteloj kaj ankaŭ en apudaj urbetoj, aparte en fama feria urbeto Opatija kiun uzis por siaj feriadoj eĉ la nobeloj de aŭstra imperiestra korto dum la tempo de Aŭstrohungario. El Rijeka eblas viziti multajn turismajn vidindajojn ĉu apudmare, ĉu sur proksimaj insuloj, ĉu en montara kontineneta interno aŭ sur la tuj apuda duoninsulo Istrio. *Zlatko Tišlar, Eŭropa Bulteno Marto 2013, n-ro 125.*

## Lillo gastigos la 100-an UK 2015

La nordfranca urbo Lillo (Lille) gastigos la 100-an Universalan Kongreson de Esperanto en la jaro 2015. La Estraro de UEA decidis pri la loko de la jubilea UK en la lasta tago de sia kunveno, kiu okazis de la 22-a ĝis la 24-a de marto en la Centra Oficejo de UEA en Roterdamo. Inviton pri la okazigo de la 100-a UK en Lillo faris Unuiĝo Franca por Esperanto.

Lillo estas la ĉefurbo de la regiono, en kiu situas ankaŭ Bulonjo-ĉe-Maro. La urbo de la unua UK tamen ne havas la necesajn kondiĉojn por konsiderinde pli granda kaj ankaŭ laŭ sia programo alispeca evento ol tiu en 1905, dum la kongresejo Lille Grand Palais en la regiona ĉefurbo fariĝis populara ejo de plej diversaj grandaj kongresoj, foiroj kaj aliaj eventoj. Tamen, dum la 100-a UK okazos tuttaga ekskurso al la proksima Bulonjo-ĉe-Maro.

Universala Kongreso de Esperanto estas unu el la plej longedaŭraj kongresaj tradicioj en la mondo. Kvankam tiu tradicio komenciĝis en 1905 kaj do estos jam 110-jara en 2015, la jubilea UK en Lillo portos la numeron 100, ĉar dum la Unua kaj Dua Mondmilitoj UK ne povis okazi. La 100-an datrevenon de la unua UK oni festis per la 90-a UK en la litova ĉefurbo Vilno en 2005. *Gazetaraj Komunikoj*, n-ro 493 (2013-03-24)

## Nagradni razpis

Nagradni razpis iskanja napak v slovenskih besedilih na spletišču *lernu!* je bil oprt pol leta. V poštni predal naše spletne strani je prišel prvi in doslej edini odgovor in ta si je prisluzil obljudljeno nagrado, ker je izpolnil vse postavljenе pogoje. Pošiljatelj s psevdonomom KOSTI je izbral *Esperanto za sole in tečaje, I. del* Rudolfa Rakuše. Nagradni razpis je s tem zaključen, vendar so morebitni seznamo najdenih napak še vedno dobrodošli, saj ŝelimo postopno še izboljšati kakovost učnega pripomočka na *lernu.net*. O.K.

## Članarine ZES in ETD

Članarina ZES je ostala nespremenjena, na zadnji skupščini je bila le opredeljena dodatna postavka člana-

rine za predstavnike kolektivnih članov. Letna članarina za individualne člane je 12 € za zaposlene, 6 € za študente, upokojence in brezposelne ter 0 € za mlade do 18. leta. Članarino za leto 2013 ter morebitne zaostale članarine ter prostovoljne prispevke lahko plačate na srečanjih in sestankih ali na poslovni račun ZES pri NLB št. SI56-0201-5001-2704-490 z obrazcem UPN. Kot kodo namena vpišete »othr« in namen plačila: »priimek, članarina in ustrezeno leto oz. obdobje«. Pri referenci vpišete kodo »99«, ostalo pa pustite prazno.

Letna članarina ETD Ljubljana znaša 6 € za zaposlene, 3 € pa za brezposelne, upokojence in študente. Za mlajše od 18 let je članstvo brezplačno. Članarino za leto 2013 ter morebitne zaostale članarine ter prostovoljne prispevke lahko plačate na srečanjih in sestankih ali na poslovni račun ETD pri Delavski hranilnici d.d. Ljubljana št. SI56-6100-0000-1703-764 z obrazcem UPN. Kot kodo namena vpišete »othr« in namen plačila: »priimek, članarina in ustrezeno leto oz. obdobje«. Pri referenci vpišete kodo »99«, ostalo pa pustite prazno. O.K.

Književnost: basen

Literaturo: fablo

**Reneja Mihelič:****O (ne)zadovoljnji mački**

Muca Šapica je to noč slabo spala. Po glavi so ji rojile temne misli o tem, da že dolgo ni več tako gibčna, vesela in zadovoljna, kot je bila nekoč.

Zdelo se ji je, da je komaj zadremala, ko so njeni mladiči že zahtevali zajtrk. Nahranila jih je in nato počasi zlezla na plano. Gredoč mimo ogledala se je samo ošvrknila s pogledom in to je bilo dovolj za ponovno slabo voljo. Podočnjaki, štrleča dlaka, pa njeni damske okrogli boki ...

»Nekaj bo treba ukreniti«, si je rekla. »Saj res! Na televiziji je bila včeraj krasna reklama. Kupiš čudežne tabletke. Pravijo, da lahko ješ vse po vrsti, zraven samo še eno tabletko na dan in si v enem tednu kot manekenka. Ja, pa ja!

Kdo naj temu verjame?! V oni mačji reviji pa priporočajo, naj jem vsak dan do kosila samo sadje in bom kmalu vitka in lepa. Ja, pa kaj še! Kako naj poštena mačka preživi, če ves dopoldan gloda jabolka. Haaloo!

Ja, ampak nekaj bo treba ...!

Glej, glej, kaj piše v tejte reklami. Menda ribarjenje dela čudeže, in tukaj vidim vabilo za mačji ples okoli dreves. Kaj pa jaz vem?! Morebiti bi pa morala vsaj trikrat na teden v mačji fitness? Ali pa ne! Na televiziji sem videla neko super napravo. Strašno učinkovito. Miš na baterije. Lahko tekaš za njo kar doma, po sobi. Celo baterije so priložene. Tekaš in se pomladiš, dobis lepe mišice in shujšaš in oh in sploh!

Eeee, imam jaz svojo telovadbo! Nahrani mladiče, nauči jih mačjih umetnij, ulovi predzrnega ptiča, zrahljaj malčkom kožuščke, spraskaj sosedovega cucka, ... in še in še.

Ampak ne zdaj! Dovolj mi je mačjih dolžnosti. Vzela

**Reneja Mihelič:****Pri la (mal)kontenta katino**

La katino Piedeto en ĉi tiu nokto malbone dormis. En ŝia kapo svarmis nur malhelaj pensoj pri tio, ke ŝi jam longe ne plu estas tiel moviĝema, feliĉa kaj kontenta, kiel ŝi estis iam.

Šajnis al ŝi, ke ŝi apenaŭ ekdormetis, kiam ŝiaj idoj jam postulis matenmanĝon. Ŝi nutris ilin kaj post tio ŝi malrapide supreniris eksteren. Preterirante spegulon ŝi nur flugrigardis sin kaj tio estis sufici por de-nova malbona humoro. Bluringaj okuloj, elstarantaj haroj kaj ŝiaj virine rondaj koksoj ...

»Ion oni devos fari«, ŝi diris al si. »Ho, jes! Televido hieraŭ elsendis belegan reklamon. Oni aĉetas magiajn pilolojn. Oni diras, ke oni povas manĝi ĉion laŭvice kaj aldone nur unu pilolon tage kaj oni estos en unu semajno kiel modelino. Jes, certe jes!

Kiu kredu tion?! En porkata revuo oni rekomendas, ke mi manĝu ĉiutage ĝis tagmanĝo nur fruktojn, kaj baldaŭ mi estos svelta kaj bela. Jes, kaj kio ankoraŭ? Kiel povas honesta katino travivi, se ŝi en ĉiu antaŭtagmezo ronĝas pomojn. Ha!

Jes, sed ion oni devos ...!

Jen, rigardu, kio estas skribita en ĉi tiu reklamo. Supozeble fiškaptado faras miraklojn, kaj ĉi tie mi vidas inviton al kata dancado ĉirkaŭ arboj. Mi ne scias! Eble mi devus iri almenaŭ trifafe semajne al la kata gimnastikejo? Aŭ ne! En televideo mi vidis eksterordinaran aparaton. Terure efika. Muso kun baterio. Oni povas postkuri ĝin hejme, en la ĉambro. Eĉ baterio estas aldonita. Oni kuras kaj rejuniĝas, oni ricevas belajn muskolojn kaj malgrasiĝas kaj cetere!

Ho, mi ja havas mian gimnastikon! Nutri idojn, lernigi al ili katajojn, kapti aŭdacan birdon, malkom-paktigi feletojn de etuloj, grati najbaran hundacon, ... kaj plu kaj plu.

Sed ne nun! Mi havas sufice da kataj devoj. Mi

si bom prosto popoldne.

Od doma grem! Še prej se bom uredila, da me bodo vsi občudovali! Kar je res, je res. Ko dobro pokrtačim svoje krvno, se lepo leskeče in moji zaobljeni deli so videti prav lepo napeti.

Tako. Na sprehod se odpravim.

Phhh! Naproti prihaja sosedova mačkica, tisti ošiljeni zobotrebec. Danes ima rdečo pentljko okoli vrata. Fuj, kako se razkazuje! Ne razumem mačkov. Le kaj vidijo na tistih oguljenih kosteh. Zijajo za njo kot bebasti. Slina jim kar kaplja po kremljih. Pokvarjenci! Kaj pa JAZ? A mojega krvna pa nihče ne opazi?

Najbolje bo, da grem do Mace. Ta moja prijateljica se mi zdi vedno najboljša družba. Zmeraj mi kaj pametnega svetuje.«

»Oj, pozdravljeni Šapica! Kaj pa tako mrko gledaš v svet?«

»Maca, dober dan. A veš, da se počutim prav nesrečno. Ne vem več, čemu naj verjamem in kaj bi me spravilo v boljšo voljo. Zjutraj sem gledala ono mačjo nanizanko, pa so vmes vsakih deset minut predvajali reklame. Odpreni mačjo revijo in tudi iz nje štrlico reklame. Sploh se več ne znajdem! Poskušam to in ono, pa sem iz dneva v dan bolj okrogla in nezadovoljna. Kaj mi svetuješ? Vse te reklame mi prav nič ne pomagajo!«

»Ej, Šapica, Šapica! Ti si ja pametna muca. Pusti reklame! Če se hočeš počutiti živo, zdravo in veselo, pojdi z mano na lepše. Pomisli, kaj si včasih najraje počela. Saj se še spomniš?«

»Maca, seveda že vem. Kaj ne bi vedela! Podila sem se naokoli, lovila miške in uživala na soncu.«

»Točno to! Teciva dol čez travnik, mimo breze, tja do stare kašče. Tekmujva, katera bo prva. Si lahko predstavljaš boljše mačje veselje?«

In sta se poskočno zapodili dogodivščinam naproti.

Pri kašči sta pregledali vse luknje in pregnali na plato vse miške. Imeli sta pravo mačjo pojedino in potem sta se greli na soncu in se smeiali vsem, ki si belijo glave zaradi reklam.

Preprosto življenje je lepo življenje!

prenos liberan posttagmezon.

Ho, mi iros el la hejmo! Sed pli frue mi devas fari mian tualeton, por ke ĉiu admiru min! Oni devas konfesi, ke post kiam mi bone brosos mian felon, ĝi trembrilos, kaj miaj rondigitaj korpopartoj aspektos tre bone streĉitaj.

Tiel. Mi iros promeni.

Phhh! Renkonte al mi venas katineto de najbaro, tiu akrigita dentpurigilo. Hodiaŭ ŝi havas ruĝan mašon ĉirkaŭ la kolo. Fi, kiel ŝi sin elmontras publike! Mi ne komprenas virkatojn. Kion ili vidas sur tiuj trivitaj ostoj. Ili gapas al ŝi kiel idiotoj. Jen salivo gutas sur iliajn ungojn. Malmoraluloj! Kaj kio do estas MI? Ĉu mian felon neniu rimarkas?

Plej bone estos, ke mi iru al Maca. Ĉi tiu mia amikino ŝajnas al mi ĉiam la plej bona kompanio. Ĉiam ŝi donas al mi saĝan konsilon.«

»Ho, saluton Piedeto! Kial vi tiel malserene rigardas en la mondon?«

»Maca, bonan tagon. Ĉu vi scias, ke mi fartas tre malfeliĉe? Mi ne plu scias, al kio mi kredu kaj kio bonhumorigos min. Ĉi-matene mi rigardis tiun porkatan televidan serion, dum kiu oni je dek minutoj dissendis reklamojn. Mi malfermas porkatan revuon kaj jen ankaŭ el ĝi elstaras reklamoj. Mi tute ne povas plu orientiĝi! Mi provas tion aŭ ion alian, sed mi estas de tago al tago ĉiam pli ronda kaj malkontenta. Kion vi povas konsili al mi? Ĉiuj ĉi reklamoj tute ne helpas al mi!«

»Ho, Piedeto, Piedeto! Vi ja estas saĝa katino. Lasu reklamojn! Se vi volas vin senti viva, sana kaj gaja, iru kun mi en pli belan lokon. Pensu pri tio, kion vi iam preferis fari. Vi certe ankoraŭ memoras tion!«

»Maca, kompreneble mi ankoraŭ scias. Kial mi ne scius? Mi ĉirkaŭkuradis, kaptis musojn kaj ĝuadis en la suno.«

»Ĝuste tion! Ni kuru malsupren sur la herbejo, preter la betulo ĝis la malnova grenejo. Ni konkuru, kiu estos la unua. Ĉu vi povas imagi pli bonan katan plezuron?«

Kaj ili vigle ekkuris al novaj aventuroj.

Če la grenejo ili pririgardis ĉiujn truojn kaj elpelis eksteren ĉiujn musojn. Ili havis veran katan festenon kaj poste ili varmigis sin en la suno kaj ridis pri ĉiuj, kiuj rompas al si la kapojn pro reklamoj.

Simpla vivo estas bela vivo!

*Esperantigis: Anton Mihelič, korektis: Janez Jug*